

LAAJA-ALAISTEN HYVINVOINTITAITOJEN ESITTELY PÄIJÄT HÄMEEN TUTOR-OPETTAJILLE 12.2.2021

Susanna Heikari, KM
Positiivisen pedagogiikan ja laaja-alaisen
hyvinvointiopetuksen kouluttaja
ja asiantuntija
Steinerpedagogi
MB valmentaja
CFM mindfulnessohjaaja

POSITIVE EDUCATION

JOHDATUS POSITIIVISEEN PEDAGOGIIKKAAN JA HYVINVOINTIOPETUKSEEN

- 1. Mihin perustuu positiivisen pedagogiikan voima opettajan työssä, kurkistus positiivisen pedagogiikan taustateoriaan ?**
- 2. Mitä ovat hyvinvointitaidot?**
- 3. Kuinka tuemme lasten ja nuorten hyvinvointia koulussa tutkituilla ja käytännössä toimivilla keinoilla positiivisen pedagogiikan kontekstissa?**

POSITIIVINEN PSYKOLOGIA - HYVINVOINNIN TIEDE

Positiivinen pedagogiikka ja hyvinvointiopetus perustuu positiiviseen psykologiaan

- **Positiivinen psykologia** tutkii hyvinvointia, onnellisuutta ja inhimillistä kukoistusta
- Positiivinen psykologia ja perinteinen psykologia tuottavat tietoa rinnakkain eri näkökulmista
- Positiivinen psykologia ei ole yhtä kuin “positiivisuuden ideologia”

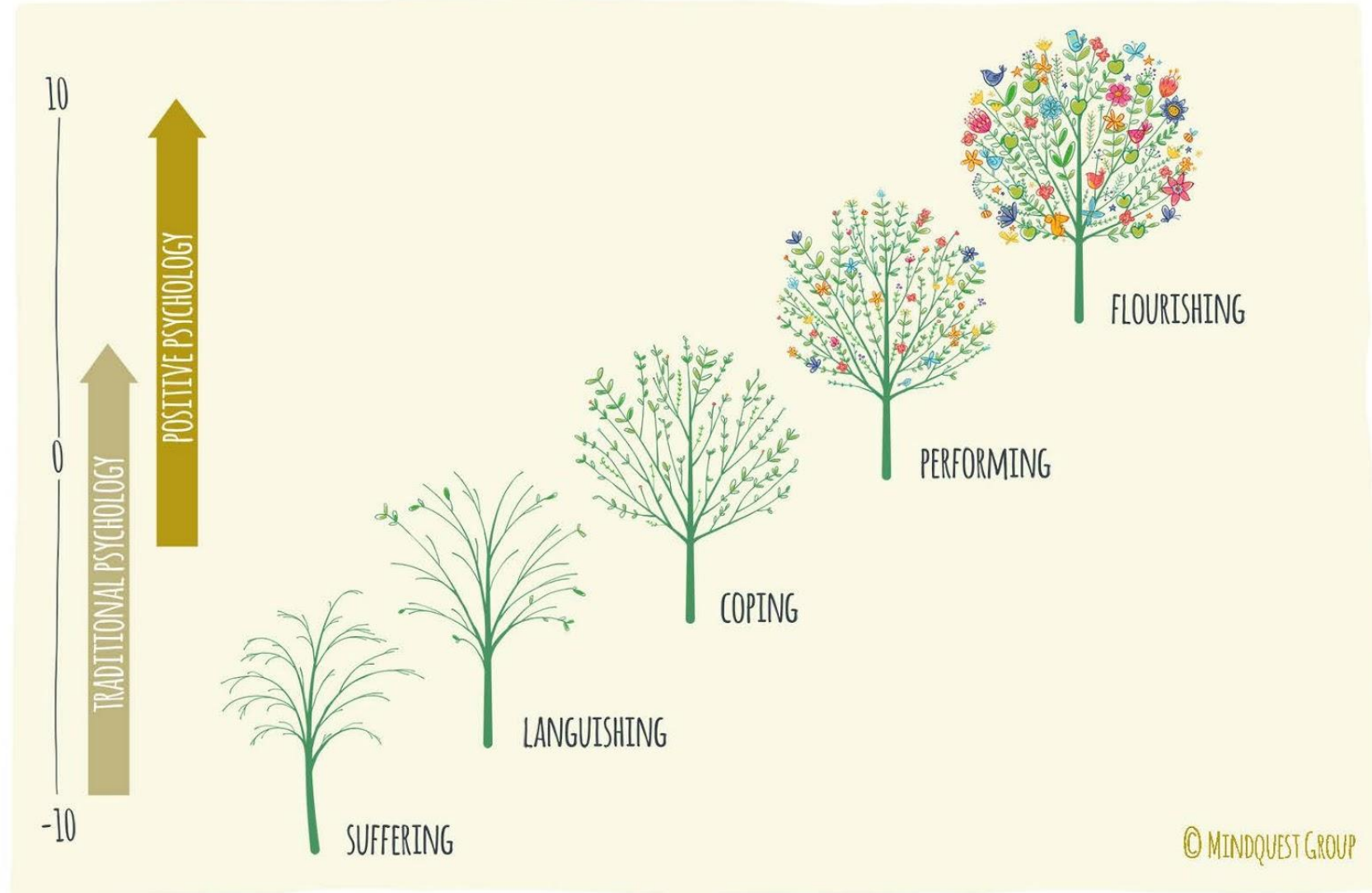

***“Hyvinvointia ja onnellisuutta pitäisi opettaa kouluissa.”
Professori Martin Seligman***

POSITIVINEN PSYKOLOGIA & INHIMILLINEN KUKOISTUS

A VISUAL REPRESENTATION OF THE WELLBEING CONTINUUM REFERRED TO IN POSITIVE PSYCHOLOGY

Positiivisen psykologian hyvinvointiteoria

PERMA + H

P = Positive emotions

E = Engagement

R = Relationships

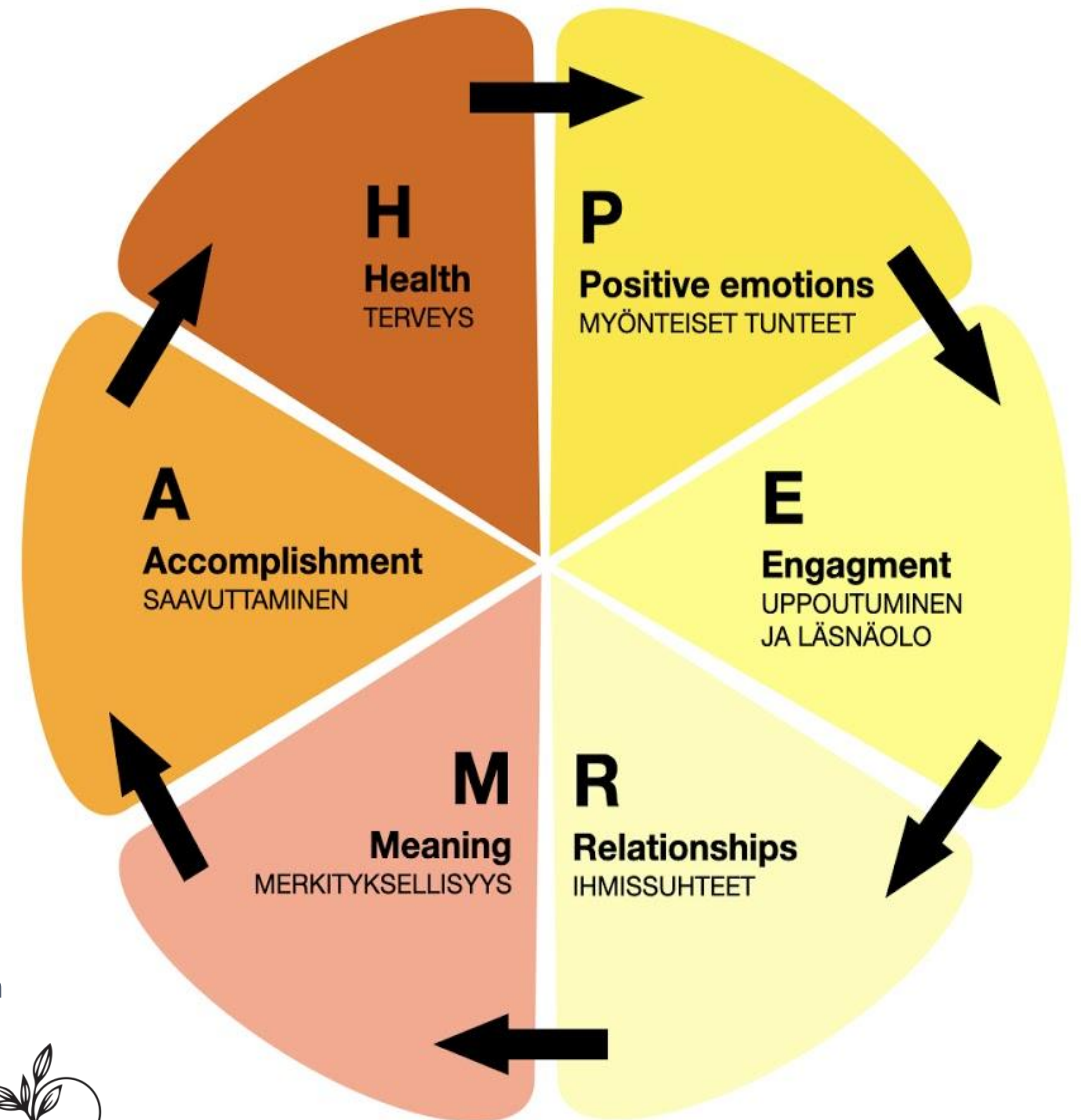
M = Meaning

A = Accomplishments

+

H = Health

(Martin Seligman (2011) teoria onnellisuuden ja hyvinvoinnin syntymekanismeista)

HYVINVOINTITEORIA P+E+R+M+A +H

P = POSITIVE EMOTIONS = MYÖNTEISET TUNTEET vahvistavat hyvinvointia 3/1

E = ENGAGEMENT = Läsnäolo, UPPOUTUMINEN, keskittyminen, flow ja oppimisen ilo!

R = RELATIONSHIPS = Ihmissuhteet, Ihmissuhteet, IHMISSUHTEET

M = MEANING = MERKITYKSELLISYYS, hyvän tekeminen, elämän tarkoitus

A = ACCOMPLISHMENTS = Tavoitteiden saavuttaminen, ONNISTUMINEN

+

H = HEALTH = TERVEYS, jaksaminen, fyysinen kunto, elinvoimaisuus, palautuminen ja kokonaisvaltainen hyvinvointi.

MITÄ POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA EI OLE?

Positiivisen AJATTELUN
ideologia tai

“pakkoposiitivisuus” ei ole

positiivista psykologiaa /
positiivista pedagogiikkaa

LAAJA-ALAISET HYVINVOINTITAITOJEN JA HYVINVOINTIOPIETUS

1. **MITÄ** tulisi opettaa, jotta hyvinvointi mahdollistuu.
2. **TAIDOT**, joita tulisi oppia hyvän elämän saavuttamiseksi.
3. **OPETUS:** Käytännön harjoitteet, menetelmät ja tuntisuunnitelmat.

Erittäin laaja, syvä ja monitahoinen kokonaisuus!

Taidot, joita tulisi oppia hyvän elämän saavuttamiseksi

Itsensä johtamisen taidot

Ihmissuhde
taidot

Vahvuustaidot

Läsnäolotaidot

Tunnetaidot

Taidot

Myötätuntotaidot ja hyvän tekeminen

Onnellisuustaidot

Opettajan oma hyvinvointi ja läsnäolo on kaiken keskiössä!

Hyvinvoivat opettajat ja aikuiset kasvattavat hyvinvoivia nuoria

Yhteinen harjoitus

1. Kirjoita chattiin tai tuo mieleen **mikä onnistui erityisen hyvin viime viikolla,**

Mikä meni hyvin töissä, kotona, tai vapaa-ajalla...

Se voi olla pieni tai iso asia, nosta 1-3 hyvää hetkeä /asiaa /tilanne esille !

Huomaa hyvä! Kommentoi, kiitä, kehu, kannusta!

Sinä
olet
tärkeä ♥

♥
♥
Kaikki
järjestyys
parhain
pään.
♥
♥
♥
♥
♥

OLET ♥
ARVOKAS

Olet
kaunis ♥

Shine!

Olet

Myötätunto ja kannustus lisää myötätuntoa ja kannustusta !!!! Tee myönteinen puhe näkyväksi luokassa, yhteisössä, ja omassa puheessa.

Barbara Fredrickson:

- Myönteiset tunteet avaavat mielen ja sydämen

Kiitollisuus

onnellisuustaidoista väkevin

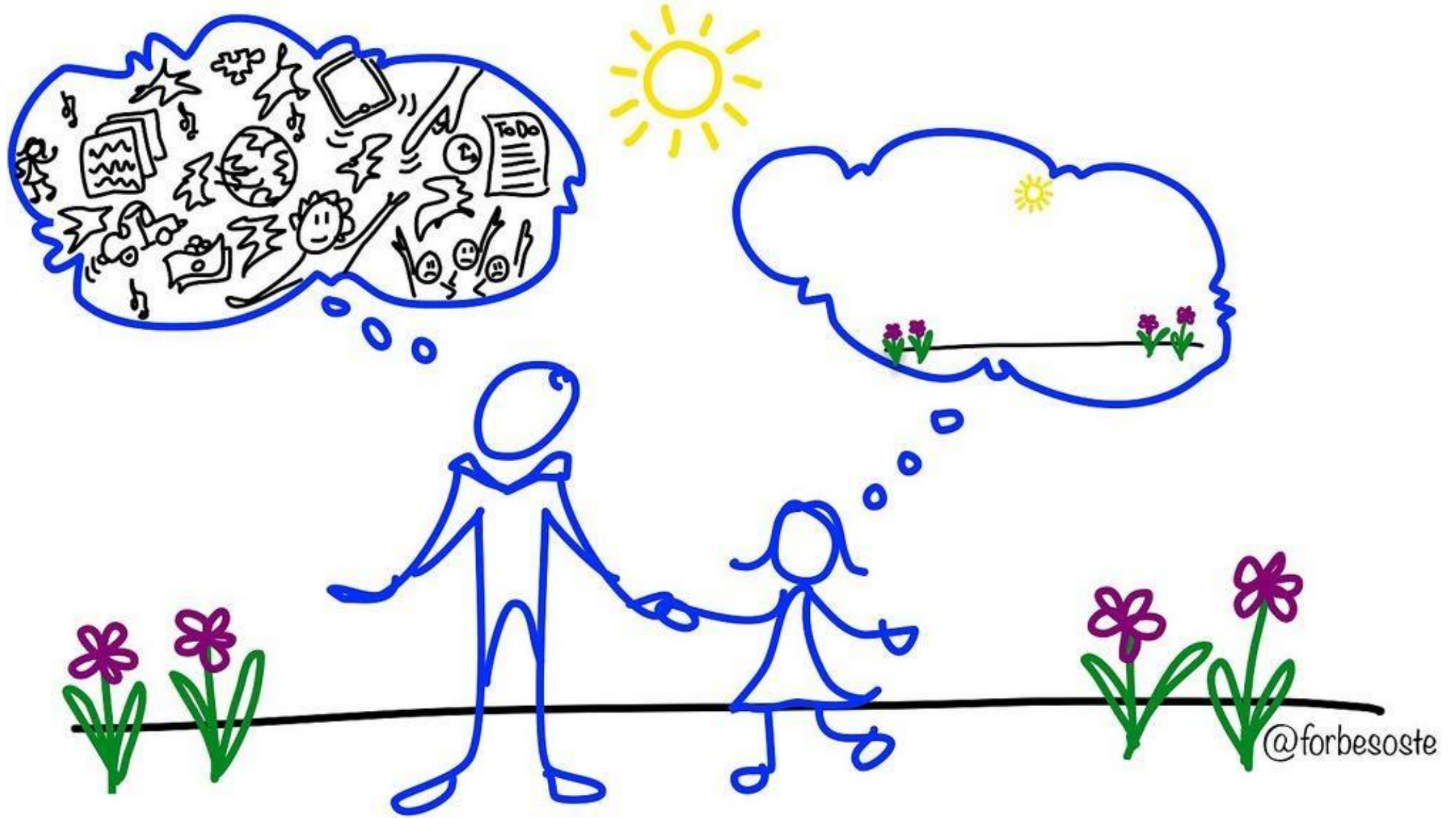
KANNUSTAMINEN JA HYVÄLLÄ VAHVISTAMINEN

Kuinka montaa Teistä on kannustettu liikaa?

- Jokainen haluaa kuulla itsestään hyvää.
- Kukaan ei mene kehuista pilalle!
- Virheet ihminen huomaa usein itsekkin!
- **Hyvän vastaanottaminen muuttaa aivoja.**
- Ei ole tarkoitus sivuuttaa kielteisiä asioita, vaan voimaannuttaa niistä huolimatta!

Mind Full, or Mindful?

Ihmisen mieli ei ole luontaisesti taitava elämään tässä hetkessä.

Mieltä täytyy jumpata, jotta se vahvistuu ja oppii olemaan paremmin läsnä.

Stressaantuneina pohdimme mielessämme erityisen paljon menneisyyttä ja murehdimme tulevaisuutta, myös asioiden muistiin painaminen estyy.

(aivojen hippokampuksen alue on herkkä stressiaktivoitumiselle)

Läsnäolevina olemme rentoja ja valppaita

<https://terveoppivamieli.fi/tietoisuustaidot/hyvinvointihyodyt-tutkimuksissa/>

Läsnäolosta pois vievät asiat

1. Stressi ja kiire
2. kuormittuneisuus
3. negatiivisuus ja väsymys
4. murehtiminen
5. huolehtiminen
6. asioiden märehdiminen
7. liiallinen tulevaisuuden suunnittelu
8. liiallinen ”sitten kun” - ajattelu

Aivojen kuori kuormittuu vahvasti, kun “multitaskaamme”

Etuaivolohko on herkkä henkiselle resilienssille sekä ongelman- ratkaisulle.

Etulohkojen aivokuori on vastuussa tunteiden säätelystä, oma-aloitteisuudesta, ja arvostelukyvystä, sekä sen rooli on suuri tarkkaa- vuuden säätelyssä ja sen kehityksessä.

Ne aivoyhteydet, joita käytämme vahvistuvat, rakennatko tiedostamattasi itsellesi levottoman mielen?

Läsnäolon vahvistaminen ja stressin hallinta

HENGITYS

Pidentämällä uloshengitystä ja syventämällä hengitystä autamme kehoa palautumaan stressistä ja kiireestä.

LÄSNÄOLOHARJOITUKSET

Erilaiset läsnäoloharjoitukset auttavat kaikki läsnäolon laatuun aktivoimalla kehon omaa palautumisjärjestelmää ja vähentämällä stressiä ja väsymystä.

Maksuttomia läsnäoloharjoituksia kouluun ja omaan arkeen löydät täältä:

<https://vimeo.com/hymykoulut>

Läsnäolon taito on edellytys hyviin ihmissuhteisiin, hyvään vuorovaikutukseen ja keskittymiseen

“Läsnäoleva, kannustava, hyväksyvä, myötätuntoinen, arvostava ja turvallinen aikuinen vähentää lapsen kokemaa stressiä koulussa.”

(Langinauer & Hakuni-Järvinen 2008)

**VUOROVAIKUTUSTAITOJEN OVAT KOHTAAMISEN
JA YHTEYDEN RAKENTAMISEN TAITOJA JOTKA
edellyttävät taitoa olla LÄSNÄ.**

1. KIINNOSTU

2. KYSY

3. KUUNTELE

4. KANNUSTA

5. KUNNIOITA

HYVÄT
VUOROVAIKUTUSTAIDOT
OVAT AVAIMET
ONNELLISUUTEEN,
MENESTYKSEEN JA
HYVIIN IHMISSUHTEISIIN

*”Kuinka oppia puhumaan niin, että toinen haluaa
kuunnella? Ja kuuntelemaan niin,
että toinen haluaa puhua”*

- Luostarinen & Peltomaa

Myönteisten tunteiden ja vuorovaikutuksen merkitys opettamisessa, oppimisessa ja hyvinvoinnissa

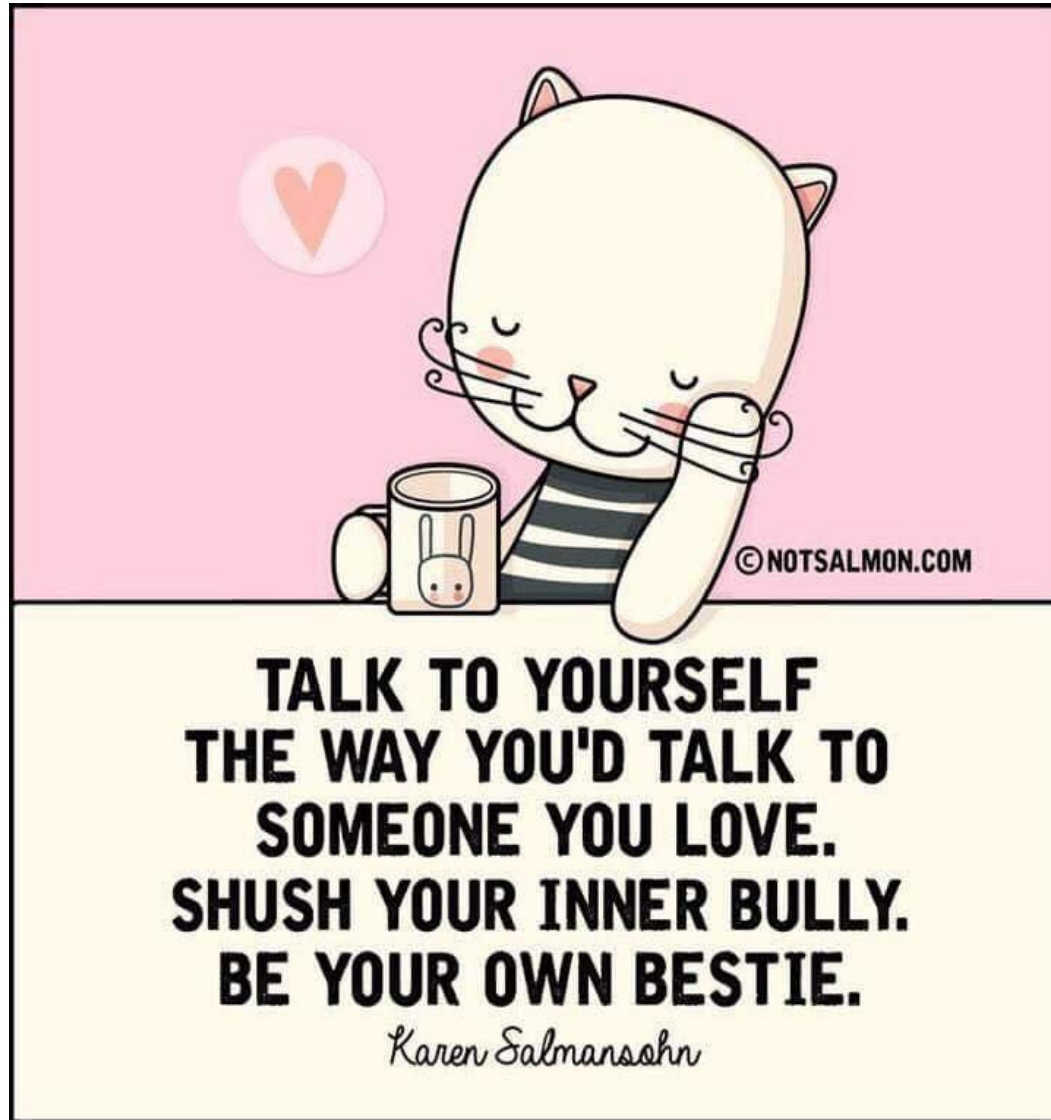
- Jyväskylän yliopiston tuore tutkimusprojekti vahvistaa, että **opetuksessa mikään ei toimi, jos vuorovaikutus ei toimi.** (Varas 2017)
- Ei ole olemassa sellaista opetusmenetelmää, digilaitetta tai –sovellusta, joka korvaisi puutteet inhimillisessä kohtaamisessa ja vuorovaikutuksessa.
- **Opiskelijoiden päivittäisistä, arkisista kohtaamisista** ja kouluyhteisön vuorovaikutussuhteista syntyy ilmapiiri, jossa **mahdollistuvat sekä oppiminen että hyvinvointi**

(Lappalainen, Kuittinen & Meriläinen, 2008, Mitchell, 2014)

**Sinä, opettaja, olet tärkeä ja hyvinvointisi on tärkeää
! Olethan itsellesi myötätuntoinen !**

Kiitos !

Susanna Heikari

<https://www.positiivinenoppiminen.fi/>